

Sébastien Castet

Euskal Konfederazioko langilea

«EEP iritsi da bere mugetara»

Duela aste batzuk, Ipar Euskal Herriko euskalgintzako herri mugimenduak biltzen dituen Euskal Konfederazioak agerraldia egin zuen. Euskararen Erakunde Publikoak abiatutako hizkuntza politikak goia jo duela azaldu zuen.

ONINTZA IRURETA AZKUNE

Euskararen Erakunde Publikoa (EEP) egiten ari den hizkuntza politikak bereak eman dituela esan duzue.

Lehenik oroitarazi behar da zer den EEP. Botere publikoek 2005ean erabaki zuten EEP sortzea, hizkuntza politika publikoa eramateko Iparraldean; egitura publikoa da, ez da ez instituzioa ezta administrazioa ere. Hamarkada luzeetan aldarrikatu zuen euskalgintzak egitura publikoa. Ordura arte egin zen abantzu guztia euskalgintzak eraman zuen.

Sortu eta urtebetera, 2006an, hizkuntza politika proiektua eratu zuen EEPk eta euskalgintzako sektoreek esan zioten EEPri haien ustez kontuan hartu beharreko asmoak zein ziren. Guk hastapenetik ikusi ditugu gabeziak.

Zein dira gabezia horiek?

Aurrekontua lehena. 2006ko hizkuntza politika proiektua ikusten badugu biziki ausarta da, baina hastapenetik genekien aurrekontu harekin egitasmo guztiak garatzea ezinezkoa izango zela. Proiektua eta aurrekontua ez datoz bat.

Aurtengorako zein aurrekontu dauka EEPk?

Oraindik ez dakigu. Dena dela, EEPk ez du erabakitzen zenbat diru esleitu; botere publikoen esku dago hori.

ARGIA

“EEPren 2006ko hizkuntza politika proiektua ikusten badugu biziki ausarta da, baina hastapenetik genekien aurrekontu harekin egitasmo guztiak garatzea ezinezkoa izango zela”.

Bestelako gabeziak?

Frantses Estatuan lurralde hizkuntzek ez dute existentziarik. Beraz, hizkuntza politika ez da bakarrik eramaten diru-laguntza batzuk ematen eskuin eta ezker euskalgintzako eragileei. Zergatik erraten

dugu borondate onean oinarritutako hizkuntza politikak muga jo duela? 2005ean ez ginen zerotik abiatu, baina ez ginen biziki gora. Beraz, behetik abiatzen zarelarik erraza da euskararen aldeko urratsak ematea, baina momentu bate-

Manifestaldia martxoaren 31n

Euskal Konfederazioak eta Kontseiluak Deiar kanpaina antolatu dute. Hainbat ekimen izango dira otsailean eta martxoan. Ekitaldi nagusia martxoaren 31n Baionan egingo den manifestaldia izango da. Egun berean, besteak beste, Okzitania, Ipar Katalunia, Alsazian eta Korsikan manifestaldiak edo agerraldiak egingo dituzte lurralde hizkuntzen aldarria egiteko.

tik goiti ez bazaitu legeak behartzen zaila da aitzinatzea. Hori da bigarren gabezia, lege babesik ez izatea. Adibidez, administrazioek ez dute inolako betebeharririk euskara garatzeko. Guk Iparraldean euskara ofiziala izatea aldarrikatzen dugu.

EEP mugatuta dago beraz...

Pariseko Legebiltzarrean finkatzen dituzte legeak eta EEPk eraman behar du bere hizkuntza politika Frantzian indarrean dagoen legediaren arabera, eta badakigu ez dela abantzu fitsik lurralde hizkuntzen alde frantses legedian. Lurralde hizkuntzak ez dira ofizialak.

EEPko langile kopuruak ere kezkatzen zaituzte.

2010ean 8,5 lanpostu ziren. Kontuan hartu gabe zenbait herriko etxe eta herri elkargotan dituen euskara teknikariak. Erran zuten 2011-2014ko hipotesia zela hamabi lanpostu finkoko lantaldea izatea. 2010eko urritik [Jokabide esparrua txostena onartu zenetik] lanpostu kopurua ez da emendatu.

EEPren eta euskalgintzaren arteko harreman ahulaz kexu zarete.

EEPk Aholku Batzordea sortu zuen euskalgintzako eragileekin. Ibilmoldea kritikatzeko genuen, urtean bi aldiz baino ez ginen biltzen eta anitzetan ez genuen ekarpenik egiteko paradarik. 2010ean onartutako *Jokabide esparrua* txostenean EEPk euskalgintzaren eta EEPren arteko etengabeko kontzertazioa aipatzen zuen; Aholku Batzordea bederen urtean bi aldiz biltzea eta lantalde tematikoak sortzea. 2011n 2006tik lehen aldiz Aholku Batzordea ez zen batere bildu. Bi lantalde tematiko sortu dira, motibazio eta sentsibilizazioarena, eta euskararen presentzia bizi sozialean, administrazioan. Lehen lantaldea bi aldiz bildu zen iaz eta bigarrena behin. Beraz, hitz emandako kontzertazioa ez da bete.

“Frantses Estatuan lurralde hizkuntzek ez dute existentziarik. Hizkuntza politika ezin da eraman euskalgintzako eragileei diru-laguntzak emanez bakarrik”

Galdetu duzue zergatik?

Ez dugu informaziorik. Edozein egituratan gertatzen da arazoak izatea, lan batzuk gibelatu behar izatea, baina bederen ukan dezagun informazioa. Ez dugu baitezpada beti azalpenik.

Euskararen erabilera emendatzeko lanean, EEPren esku-hartzea ez dela nabaritu diozue.

Erabilera ez da batere sentitu EEPren lana.

Inkoherentziak ere salatu dituzue.

EEPko administrazio kontseiluan

badira hainbat partaide eta horiek denek ontzat eman zuten 2006an EEPko hizkuntza politika proiektua, irakaskuntza atala barne. Alabaina, gero ez dituzte medioak ematen. Adibidez, Estatuak ontzat ematen du EEPk irakaskuntzarako definitutako egitasmoa, baina gero irakasle postuak nork ematen ditu? Ez EEPk, Estatuak. Estatuak eman beharko lituzke postuak, gero ez ditu ematen. Urtero, eskola publiko eta pribatuetan ez da aski irakasle euskara irakasteko. EEPren politika ontzat ematen du Estatuak, baina medioak eman behar direlarik Estatuak ez du hala egiten. Hizkuntza lege batek hori finkatzen ahalko luke irakaskuntzan.

Nola?

Gaur egun Frantses Estatuan Hezkunde Ministerioak gurasoen eskaerari erantzuten dio eta guk lortu nahi duguna da eskaeratik eskaintzara pasatzea. Adibidez, duela zenbait urte Korsikako lurralde elkargoak erabaki bat hartu zuen. Ordura arte, zure haurrak eskolan korsikeraz ikastea nahi bazenuen zuk egin behar zenuen desmarta, hau da, joan eta erran haurrak korsikera ikastea nahi zenuela. Elkargoan bozkaturako lege bati esker orain alderantziz da, zure haurrak korsikeraz ikasterik ez baduzu nahi orduan egin behar duzu desmarta. Badira orain ikasle gehiago korsikera ikasten. Guk nahiko genuke Frantses Estatu osoan lurralde hizkuntzekin halako lege bat izatea.

Hasierara itzuliz eta kontuan hartuz aldarrikatutakoa, alegia, lege babesik ez duela euskarak, bitartean zer egin dezake EEPk?

EEP iritsi da bere mugetara. ■

Babeslea: Hondarribiko Udala

Hondarribiko Udala